

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ožnanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se ožnanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravištvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ožnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Posvet v Carigradu.

Sedaj je gotovo, da se bode vozil, kateri je navstal s fiktivnim združenjem bolgarskega naroda na poluotoku balkanskem, najpreje razrešiti skušal v miru, s pogovori mej zastopniki držav v Carigradu. S tem bode najprvo ustrezno tistemu znanemu javnemu mnenju, ki s svojega protislovanskega stališča opazuje stvari na jugu Dunava, in ki se boji, da bi meč utegnil zemljevidu pod Balkanom in nad Balkanom urezati slovanske poteze, zasekati slovansk upliv „od Marice do Adrije“. Mi se ne giblamo v tako ozkosrčnih bojaznih, mi s pogumom zastopamo nadejo, da se morajo urediti konečne razmere na jugovzhodu tudi s takimi sredstvi, ki v opasnost spravljajo življenje in imenja kritičnega rodu, da bode vedno zadosta dejanskih zastopnikov imela in konečno na pozorišče postavila ideja, ki v imenu človeškega napredka želi konca turškemu gospodstvu nad drugimi življenja in bodočnosti polnimi balkanskimi narodi! A tudi kot goli sosedje južnih držav, kot goli gospodarski spekulanti želeli bi morali, da postanejo stanovitiške razmere na jugu, da se odstrani, kar se več vzdrževati ne more in kar le ovira umen ter soliden napredek, tudi za naše gospodarstvo dobičkonosen. Tudi sosednja politika je stanovitni faktor za naše gospodarske razmere, osobito više spekulacije in če je ona premenljiva ter izpostavljena vsakojakim utisom, ti utisi bolijo tudi naše gospodarstvo, če nam sploh kaže biti aktivnim v odnosajih s sosedi. Zato bi se pač ne imeli plašiti žrtev, ki bi navstale, kadar bi se materialno udeleževali vojnškega predruženja balkanskega poluotoka!

Ako pa se nam ugodna vidi tudi najnovejša „Réunion des Ambassadeurs“ v Carigradu, uzrok je to, ker je tudi nam pred vsem biti prijateljem mirnih rešil, napredka brez sile in prelivanja krvi. In upanje imamo, da bodo diplomatje zbrani, pomaknili balkanski poluotok vsaj za jeden korak bliže boljše organizacije. Saj tudi v jednom ali drugem diplomatu tli iskra pravega liberalizma, živi duh preobrazujoče in delujoče zgodovine! Hrabri bolgarski narod je zopet ustal, združil se in da si obdan od ljubosumnih sosedov ter brez pravega prijatelja se-

daj on čaka, da s svojo krvjo zapečati slovo svojo, dejansko združenje, če drugače manjih žrtev za to od njega ne zahteva usoda.

Prignala ga je v ta opasen, a občudovanja vreden položaj zavest narodna, kakor tudi prepričanje, da z okovi, ki mu jih je naložil bil Berolinski dogovor, se dalje pomikati ne more, da tako razcepljenemu mu ni napredka in bodočnosti ni v kulturnem ni v gmočnem oziru. Ali bode zavoljo tega Bolgare zgodovina, katero vodijo tudi etična načela, obmetala s kamenjem? Ali si ni vsak narod pomagati dolžan, kakor si more in ali naj mej narodi velja pravni red, kakor mej zasobniki v državi? Koji red, kdo ga je vzpostavil in če ga je vzpostavila Evropa z Berolinskim dogovorom, kje in kako naj velja načelo, da se taki dogovori niti v nujnosti in iz blagih motivov preiskavati in rušiti ne bi smeli? Postava je jedno, a pravica je drugo! Berolinski dogovor Bolgarom ni dal, kar so le-ti kot narod, otrsivši se sužnjega jarma, zahtevati smeli in zahtevali in kar jim je bil določil umni dogovor San-Stefanski; države so bile v Berolinu za Bolgare nekaj ukrenile, v kar narodna volja bolgarska ni pritrčila ni prej ni slej. Ako se delajo analogije mej privatnim in mejnarodnim pravom, poudarjati se sme tudi ta moment, da pogodbe v zasobnem pravu na ime tretjega, niti v prid tretjega ne veljajo in iz tega bi tedaj sledilo „per analogiam“, da Berolinski dogovor za bolgarski narod niti pravokrepni biti ne more. A če bi tudi bilo to vse tako, kakor ni: kje bi se kdo hotel osmešiti s konservatizmom, kateri bi hotel z dogovori zanikati ves zgodovinski razvoj in države pokriti z večnim ledom, pod katerim ne bi mogla več dahnuti nobena klica življenja in premembe?

V navadnem zdravem razumu je tedaj bilo obrazloženo že iz kraja, kar se sedaj izrečno izjavlja, mnenje namreč, da diplomacija pač ne bode silila bolgarskega naroda v prejšnje državno-pravne in mejnarodne odnose in da ne bode sedaj v Carigradu ugibala, kako bi se napravil „status quo“ na podlagi Berolinskega dogovora. Ako ti etični nazori ne bodo toliko prepričevali poslanikov v Carigradu, silila jih bode v pripoznanje združene Bolgarske okolnosti, da s tem odvrnejo še več homa-

tije in upore, in pa to, da bi vojaška intervencija Turčije sedaj bila najmanj že zamujena. In uprav Turčija ne misli z orožjem udariti po Bolgari, nego vidi se, da bi bila jako zadovoljna, če bi ostalo tako, kakor je sedaj, naj bi že izgubila oblast svojo nad Bolgari v prejšnjem obsegu. Njej in pač tudi konservativni diplomaciji mora biti do tega, da se kolikor moči najmanj odškodujejo druge države, drugi narodi na balkanskem poluotoku, ki sedaj z vso resnobo in z oboroženim poudarkom čakajo, ali tudi njim pade v naročje kak dobiček iz najnovejše situacije ali ne. Ne toliko Bolgari, kakor Srbi in Grki bodo v mislih sedanjega diplomatskega posveta ob Bosporu. Ali že to, če se bode odobrila korak bolgarskega naroda in njegovih razumnih voditeljev, o čemer pač več dvojiti ni, že to zmatrali bomo za jedno slovansko pridobitev, ob jednom pridobitev juga več in ohranil se bo nam za „Réunion des Ambassadeurs“ lep spomin, če po njeni zaslugi ne bo treba prolivati krvi za to najnovejšo pridobitev. Tako bi se pač najlepše rešilo vse orientalsko-slovansko vprašanje, a rešuje naj se tudi sicer z bojem — do zmage.

Hrvatski kameralni akti.

Deželni zbor hrvatski, ki baš sedaj zboruje, sklical se je v izredno zasedanje zaradi takozvanih kameralnih aktov in takoj v prvi seji predlagalo se je, da se toži ban Khuen Hedervary, ker je samovlastno in proti zakonom napominane akte v Pešto poslal. Gotovo bode vsak pravi Hrvat pritrjeval dr. Tuškanovemu predlogu pritrjeval mu bode pa tudi vsak nepristranski človek sploh, kajti, ko bi imel ban tudi meritorično prav, česar pa nema, bi vendar nikakor ne mogel opravičevati hitrice in prenašljivosti, da je akte kar meni nič tebi nič odposlal, predno ni v tej zadevi ukrepal jedini mero-dajni faktor: deželni zbor hrvatski.

Marsikomu se čudno zdi, da se Hrvatje tako energično potezajo za stare listine, ima celo čudakov, ki pravijo, da je vsa ta zadeva podobna viharju v čaši. Tako pa govore le ljudje, ki niti ne vedo, kaj so kameralni akti. Zategadelj jim bode v pouk, kar je v tej zadevi v sobotnej seji govoril

LISTEK.

Kandidat nesmrtnosti.

(Humoristiški roman. — Česki spisal Svatopluk Čech.)

X.

(Dalje.)

„Kar se dostaje te nesrečne kritike,“ pravi čez nekaj časa jeden iz mej njiju, ni res vredno, da bi se ljutil nad njo. Ta človek nima niti slabega pojma o tem, kaj je poezija. Spada k tistim ubožnim kritikom, ki imajo tako suhega duha kakor škripajoče pero, ki čečka svojo pusto krparijo. Tak gotovo ne vidi nadarjenosti, če tudi mu udarja v oči iz vsake vrstice. Tvoja dela niso morda brez hib — kdo je brez njih! — imajo pa vse skozi znatno ceno.“

„Posebno poslednja pesen tvoje zbirke je dragocen biser,“ pristavi drugi. „Objel sem te v duhu, Hanuš, ko sem jo prečital.“

Potem pride zabava v navadni tir. S kritika Hanuševih pesnij strgali so vso človeško podobo, in gnjus pred vsem, kar je bilo z njim v zvezi,

dosegel je tako mero, da je jeden ud družbe zavrnil v hitrosti golo o'bolžitev, da mu je pri zadnjem plesu po pomoti gardorobjera zmenil ogrtač. Ostalo govorilo se je o kritikih sploh z največjo zaničljivostjo kot o soparih in izvrških človeške družbe.

Na to se upozorjujejo vzajemno na svoje talente, na skritejšje dražestnosti svojih del, na plemenite strani svojih lastnostij, pa tudi na razne podrobnosti, na negotovi pogled, na črnilo in peresa, kakeršna najrajši rabé, na način kako pišejo, na jedi in pijače in druge podobne stvari, na sebi malenkostne, toda za bodoče životopise dosti važne.

Prvi pretrga blago to soglasje Stanislav. V bufetu sedi ravno mlada kraljica njegovega srca, igraje se z gibčno mačico. Smeji se srčno kakor dete raznolikim pogibom in zavijanju, v kojem je karikoval ljubki ta stvor v nežnem drobljenji grozno taktiko svojega mogočnega roparskega prirojenja, zdajci skrženo prežaje, zdajci v strelomitrim skoku obsedé na različnih gubah njene obleke. Ali ko zagradi na konec ta maleni ropar v svoji krvoločnosti njeno naušnico, odpahne ga lahno in spusti s svojega naročja. Mačica zbeži na to k Vojtehu, skoči v njegovo naročje in se mu dobriča v blazem

mrmranji. Stanislav seže po nji in jo dvigne v svojo naročje, toda mačica udari ga z malimi tačicami tako dobro na lice, da jo nevoljno spusti iz rok. Seže po lici, skrči ustnice, vzdihne globoko in vstane. Hitro ostavi kavarno brez pozdrava.

„Ali ima ta človek razum!“ pravi Danton.

„Vse njegovo počenjanje je sama komedija,“ reče Hanuš. „Verujte mi, da studuje pred zrcalom ta sentimentalni izraz obličja, ti obupne obraze in bolestne usmehe. Ne zaupa svojim verzom, zato hoče še očitneje utrditi domeno, da je pesnik. Misli, da mora v ta namen nositi nemarno zavezan robec na vratu in se vesti nenavadno. A pri vsem tem je intrigant in licemerec. Imam pri roci dokaze, da je bil pozvan oni dan na čaj k damam, s kojimi se sprehaja famozni kritik mojih pesnij kar očitno po mestu.“

Na vseh obrazih se pokaže zaničevanje in dva najbližje sedeča odmakneta svoja sedeža od praznega stola, na kojem je sedel Hanuš pred kratkim časom!

„Ha, meni se mni, da goji potaje tudi proti našemu časopisu,“ reče Danton. „Hotel je biti sam urednik a sedaj vidi, da se mu grozno kisa, če bi hotel podreti naše podjetje. Vse njegove spletke so zaman. Spregovorim še danes z mojim in Koprovim

slavni zgodovinar hrvatski g. Tadej Smičiklas. Govoril pa je blizu tako:

„Kot poslanec in kot strokovnjak čutim dolžnost, da v tej zadevi izpregovorim. Listine, o katerih je govor, so v prvi vrsti samostanska pisma. Ko je cesar Josip II. pavinske in jezuitske samostane odpravil in njih posestva zaplenil, zaplenil je tudi njih arhive in knjižnice. Vse to izročil je avstrijski kamori, ki je takraj vodila upravo. Ko je pozneje cesar Josip II. ogersko kamoro ustanovil, poslale so se listine tjakaj. Kaj pa je v teh listinah? Vzemimo v primeru samostan Remete. Ta samostan ustanovil je koncem 13. stoletja neki Herkuk, ki je samostanu tudi svoja posestva podaril. Samostanski duhovni krčili so gozde, delali vinograde, obdelavali ves kraj in ustanovili Maksimir. Kar so temu marljivemu redu brumne hrvatske duše poklonile, o vsem tem imel je darilna pisma. Red imel je z graščinami pravde, — tudi o tem imel je pisma. Red dopisoval je oblastvom, popisaval je svoje imenje — vse to bilo je v aktih. No, gospodje, rad bi vedel, kaj bi bilo v takih madjarskega? Ta kraj, samostan Remetski, travniki, polja, gozdi, vinogradi, izvirna pisma in izvodi ter darilna pisma o njih, vse bilo je svojina samo-tana. Ko je cesar Josip samostane odpravil in zaplenjeni imetek izročil kamori, ni je izročil družbi Hrvatske in Ogerske. Zakladi, o katerih razpravljamo in sklepamo, navstali so iz teh samostanov. To je svojina Hrvatske in akti se tega tičejo. Če so zakladi svojina Hrvatske, so gotovo tudi akti. Ako ban misli, da so bili akti samo v arhivu shranjeni, potem so fondi tudi le shranjeni. (Senzacija.) A gospodje, hrvatski zbor razveljavil je 1790 leta izrečno vse nezakonite odloke cesarja Josipa rekoč: „Regis non coronati nec privilegia, nec aliae vi potestatis executivae factae ordinationis vigore non obtineant.“

Druga vrsta listin so takozvani akti „Locus credibilis“. Tak „Locus credibilis“ bil je Zagrebški kapitelj. Tu ohranili so se izvorniki in prepisi raznih pisem in sicer uzidani v stolni cerkvi, da so bili varni pred ognjem in da se neso odnesli. Ti „loci credibiles“ neso bili organ vkupnosti, marveč bili so banskej vladi in pravosodju na razpolaganje. Kaj bi v tem bilo ogerskega? Isto tako so se odnesli množni „loci credibiles“ kapiteljna pri sv. Petru v Požegi. Kako? Ko se je Slavonija oprostila turškega izeša, mislila je vlada na Dunaji, da bode Slavonijo upravljala, ako bode Hrvatska dovolila. Seveda bi potem avstrijskej vladi trebalo listin, kakor so vsaki drugi upravi potrebni bili „loci credibiles“. Hrvatska pa ni dovolila, da bi se Slavonija posebe upravljala; hrvatski zbor volil je podbana Galato komisarjem za Slavonijo, da organizuje ondu komitate. Hrvatski stanovi, čuvši o tem, izjavili so, da je Slavonija s Hrvatsko „semper in unum corpus compositum, servatum atque sic unitum regnum iisdem iuribus, privilegiis et libertatibus dotatum“. Ko je vlada hotela odločiti Srem, poslali so stanovi posebnega zastopnika, ki je moral proti temu protestovati.

Tretja vrsta listin tiče se zaplenjenih graščin, zlasti Zrinskega in Frankopanovih. Osoda teh rodbin znana je vsem. Avstrijska vlada nameravala je vse hrvatsko Primorje podrediti avstrijski kamori.

Seveda k temu bilo je treba aktov. A hrvatski zbor protestoval je leta 1675 proti temu. A ne samo imenovanih rodbin, tudi razmer mnogih naših mest tičejo se kameralni akti.

V dopisu pokojnemu arhivarju Poglediću rekel je Tisza: Hrvatje in Madjari imajo itak isto zgodovino; ne treba tedaj, da se akti hranijo na dveh mestih. Gospodje, zgodovina tiče se države, provincije, občine, mesta. Ko bi bila zgodovina Hrvatske samo zgodovina provincije, bi dotični akti vendar ne bili nobenega družega svojina, nego Hrvatske. Kako so akti semkaj prišli? Leta 1848. zrušil je hrvatski zbor vse zveze z Ogersko. Hrvatska dobila je bansko vlado. Kakor hitro je to vlado imela, zahtevala je tudi hrvatske akte in fonde. Ban Jelačić bival je v Budimpešti, ko je v januarju 1849. leta banski svet odločil, da se imajo vse arhivalije in vsi fondi, ki se tikajo Hrvatske, nazaj zahtevati. Takrat bili sta v Ogerskej dve vladi: vlada presvetlega cesarja Frana Josipa I. oziroma njegov „alter ego“ Windischgratz, in vlada Ludovika Košuta. Ban Jelačić obrnil se je do kraljevega „alter ego“, kakor pa misli ban Khuen, obrniti bi se bil moral do Košuta. To ni postavno, temveč madjarsko stališče, s tem hoče se pripoznati zakonitost Košutovih postav. A idimo dalje. Hrvatska po Jelačiću ni zahtevala ogerskih, ampak samo hrvatske akte. V mešani komisiji bili so odlični Madjari in ti so sklenili: „Iz kameralnega arhiva naj se izločijo in oddajo izvorniki le tistih pisem in diplom, ki se tičejo Hrvatske, Slavonije in Dalmacije in ozemlja trojedne kraljevine. Hrvatov neso pustili v ogerski arhiv, dali so jim, kar se je Madjarom poljubilo. Torej se ni čuditi, da je veliko aktov še po tej izločitvi v Budimpešti ostalo. Nad 100 pisem je samo iz 13. stoletja, ki se Hrvatom neso izročila. A najzanimivejše je to, Tri leta bila je hrvatska komisija v Budimpešti, akt za aktom pregledujoč, predno je je odposlala v Zagreb. A dočim je izročevanje in prevzemanje aktov v Budimpešti tri leta trajalo, odposlali so se iz našega arhiva hipoma na nečuten način. Naš arhiv je shramba vseh aktov, ki se tičejo javnega prava; arhivar je za arhiv odgovoren; nj. uzvišenost pravi, da ima on kot ban vrhovno nadzorstvo. Arhivarja ni nikoli, kancelist je odpuščen. Kakšno je torej nadziranje? Ostane samo še uradni sluga Fran. Ko je došel ukaz, da se imajo akti izročiti, bil je samo sluga Fran v arhivu. On bil je jedini, ki se je držal svoje prisege. Branil se je, oddati akte. Rekel je: Kaj poreče moj gospod? A dopovedalo se mu je, da je še kdo večji gospod. Celo uro se je branil. Naposled odprl je duri v arhiv banovemu tajniku g. Spitzerju. In sedaj se prične strokovnjaško delovanje. Spitzer pobral je vse, kar je bilo v enakem fascikelnju. Tako so se odnesli akti, ki neso nikdar bili mej kameralnimi, jezuitski akti, ki spadajo v kameralni arhiv, so pa tu ostali.

S tem je dokazano, da so omenjeni akti svojina Hrvatske in da je je ban odposlal le vsled lahkomišljenosti. Akti imajo veliko vrednost. Iz njih zajemali so vsi hrvatski zgodovinarji snovi za svoje razprave in raziskavanja. Akti so zaklad in vsak Hrvat čuti razžaljenje, ker je ban listine samovoljno odposlal. Veselo pa je, da se Hrvatje za svoj

arhiv tako potezajo, s tem stopili so v jedno vrsto z najzavednejšimi narodi in nastopili pravi pot, da si pridobé častno mesto mej kulturnimi narodi. Narod hrvatski je istega duha, kakor leta 1848. in in 1849. in ne bode Košutove vlade nikdar priznal za zakonito.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 6. oktobra.

Včeraj imel je adresni odsek zbornice poslancev prvo meritorno sejo. Izvolil je poslanca dr. Zeithammera poročevalcem. Budget se bode še ta teden predložil državnemu zboru. Levičarji se neso mogli zjediniti zaradi interpelacije o izgledih na Českem. Zategadelj so Čehi sami sklenili o tem interpelovati vlado. Interpeloval jo bode jutri dr. Trojan.

Kakih sredstev se poslužujejo Nemci na Českem proti Čehom, kaže brzjavka, katero je dobil dr. Trojan iz Duhcova. Nemci so tam poskusili z dinamitom razstreliti prostore česke „Besede“. Poškodovan ni bil nobeden, samo okna poslopja so razdrobljena. Dotična brzjavka končava s sledečimi besedami: „Mi prosimo pomoči. Rezac, predsednik.“ Dr. Trojan šel je takoj, ko je dobil to brzjavko, k Taaffeju poročat, kaj se je zgodilo.

Moravski deželni zbor snide se, kakor se iz Brna poroča, 20. novembra.

Vnanje države.

Konferenca poslanikov, katere se ima posvetovati o vzhodnje-rumelijskem vprašanju, se v soboto ni bila sešla, ker je bil sultan vsprejel nemškega veleposlanika. Je pa li včeraj imela sejo, o tem se nič ne poroča. Ta konferenca pa še ne bode končno rešila te stvari, ampak bo le nekaka predposvetovanja. Za njo se pa baje snide pravi kongres, kateri bode premenil nekatere točke Berolinske pogodbe, kolikor bode treba. — Moskovskija Vjedomosti mislijo, če Rusija ne mara sedaj sprožiti orientalskega vprašanja, da najbolje stori, ako zahteva status quo ante Berolinske pogodbe, zato pa zahteva, da se upelje zboljšanje razmer za Bolgare v Makedoniji, kar bi bilo tudi v zmislu Berolinske pogodbe. Rusija bode prav stori, ako zahteva, da se drugi ravno tako urže Berolinske pogodbe, kakor se je ona. Rusija mora tem bolj potegovati se za pravice sultanove v Rumeliji, ker le potem more Bolgare blizu na ta način zavarovati, kakor jih je v Bolgariji. S tem bi Rusija mnogo več koristila bolgarskemu narodu, kakor bi pa z izpolnitvijo intrig, katere imajo samo namen izriniti ruski vpliv iz Bolgarije in jo spraviti v tako razmerje k Rusiji, v katerem ne bi Srbija. Srbija se ima Rusiji zahvaliti za nezavisnost in v kakih razmerah je sedaj k Rusiji srbsko kraljestvo? Po zmagovitej ruskej vojni bi kraljestvo pod knezom Batenbergom ne bilo k Rusiji v nič boljših razmerah.

Adresa, katero je predvčeraj srbska skupščina izročila kralju poudarja, da je Srbija točno izvajala Berolinsko pogodbo in obžaluje, da neke balkanske države skušajo podkopati ta temelj svojega obstanka in obstanka Srbije. Ako se dandanes mejnarodni dogovor s silo razruši, imelo bi to nepredvidljive posledice. Potem ni nobenega jamstva več za mir in kulturno delovanje. Srbski narod ne more ravnodušno gledati, da se brez njegovega dovoljenja skuša omajati temelj obstanka narodov, to je Berolinska pogodba in da baš oni, kateri rujejo na jugu Srbije, ne znajo ceniti koristij dobrih razmer in sosednih dolžnostij. Zategadelj sledi ljudsko zastopstvo naidušeno kraljevemu klicu in jednoglasno dovoljuje vse predloge, da more kraljestvo varovati interese kraljestva, da se zopet ustanovi

založnikom — možno da tudi uvaža izdavanje našega lista.

„Pa je zadnji čas odhoda, Kopr, če ga hočeva dobiti.“

„Kastor in Poluks!“ zavpije usmešno autor. „Mikuláše z Husi“ po odhodu Dantona in žive njegove sence. „Ni dosti, da stanujeta v jedni sobi, da pesnikujeta pri jedni mizi, da dolžita jednemu krojaču, da imata skupen političen program in skupno praznično suknjo — račita se tudi skupno blamovati: izdavata pré tudi skupno svoje pesni.“

Po teh besedah, pri kojih so so vsi smijali, vstane autor „Mikuláše z Husi“ in ostavi z drugimi kavarno.

„Ta ima res malo povoda k zasmehu,“ spregovori po njegovem odhodu pisatelj „Pekelných housli“ k Ezopu in Vojtehu, ki so z Riho sami ostali v kavarni. „Jaz vender le sodim, da bi ne škodila vlastnemu njegovemu Pegazu gibčnejša in prožnejša krila. Kako vi o tem sodite?“

„Za las jednako,“ odpove Ezop.

Po tem odide tudi pisec „Pekelných housli“ in Ezop obrne se k Vojtehu z opazko: „Si li slišal, kako ga je prej v oči hvalil? Če so skupaj, obožavajo drug drugega in od zad zavračajo na se samo

sramoto. Saj so si tudi kot podjetje podobni. Jeden kakor drugi je goli verzotepec. Ali moram iti. Z Bogom!“

Ko Ezop odide, pravi Vojteh k Rihi: „Nesem mislil, da je skromni Ezop zmožen tako pikrih usodkov. Ko bi se položilo takovo ostro merilo na njegova lastna dela, ne vem, ne vem, kako bi se jim godilo. Ni res.“

I no, po vsem, po vsem,“ odpove Riha. „Škoda samo, da ne bode po tvojem odhodu nikogar, komur bi rekel, da neso i tvoja dela za nič.“

„Kako?“

„Gola šala!“ potolaži ga Riha. „Hotel sem samo primerno dokončati današnjo besedo. Pri vsem tem, kar si sedaj slišal, ne morem ti bogme pojasniti, zakaj pridem vselej prvi in odidem zadnji.“

XI.

Nekdo potrka Vojtehu na ramo. Obrnivši se zagleda profesorja Stoklaso, ki je bil znanec njegovega strijca.

Profesor odvede ga na stran in mu pravi šepetaje: „Zakaj ste to naredili, mladi mož! Včeraj govoril sem z gospodom Koudelo in ta mi je pravil z velikim gnjevom, da ste mu ušli iz hiše, in naglaševal je, da o vas noče več niti slišati. Vender

vem, da ima vaš strijc jako dobro srce. Hočete-li, postanem posrednikom mej vama?“

„Hvalo, gospod profesor, za vašo prijaznost!“ odgovori Vojteh. Meni ni treba takega posredništva. Ostavil sem dom strijčev po zrelem premisleku in ne mislim se več vrniti.“

„Vender mislim, da se kmalu drugače premislite.“

„Nikoli! Ne potrebujem gmotne podpore strijčeve, stojim že sedaj lepo na vlastnih nogah. Posrečilo se mi je dobiti dobro in stalno mesto.“

„Aj! kako, smem-li vprašati?“

„Živil se bodem s peresom.“

„Tedaj mundantstvo v kaki advokatni pisarni?“

„O nikakor! Postanem literarnim rediteljem nekega založniškega zavoda.“

„Glejte si no! Torej pisateljstvo. Aj, aj! Hm, hm. Pustivši na stran zaslužno plat te stvari, moram vas samo opozoriti, da ne more imeti društvo, ki se suče okoli one mize, nikakor blagodušnega vpliva na razvoj vaše domišljene ali resnične pisateljske nadarjenosti. Gospod Suchy, s kojim sedim v predni sobi, pravil mi je o teh mladih strašne reči. Vaš sodrug je odšel — pojdite in prisedite k nam!“

(Dalje prih.)

status quo ali pa novo ravnotežje, katero bodo dajalo jamstvo za obstanek Srbije. Koncem poudarja adressa nepremakljivo zaupanje prvemu kralju srbskemu ter mu kliče: „Živio“. Kakor se vidi iz te adrese, v Srbiji veje jako sovražni duh proti Bolgarom. Res žalostno je, da se bratovski narodi tako sovražijo.

Kraljevska jahta „Amphitrite“ je v Pireji pripravljena, da odpelje **grškega** kralja in vojnega ministra k vojski v Tesalijo. Vojno brodovje je pripravljeno, da more takoj odjadrati proti Kreti, kadar se dá ukaz.

Nihilizma v **Rusiji** še ni konec. Kakor se „Dzienniku Poznanskemu“ poroča iz Varšave, so tam zaprli kakih 40 oseb, ker so na sumu, da so se udeležili nihilističnih rovanj. Mej zaprtimi je nekaj vseučiliških profesorjev in dijakov. Zaprti so večinoma Rusi. Vse zaprte so hitro odpeljali v sredo države. Odstavila je pa vlada tudi takoj dva ruska mirojna sodca, ker sta neki močno kompromitirana, kakor se razvidi iz papirjev, katere so našli v stanovanjih zaprtih oseb.

Predvčeraj so bile volitve za **francosko** zbornico. Volilni rezultati znani so še le iz 33 departementov in kakor se kaže, pridobili so konservativci 45 sedežev. Vendar utegnejo nova poročila ovreči te številke. Ožjih volitev bode treba, kakor do sedaj znano, 73. Ministri Legrand, Goblet in Hervez Mangon neso več voljeni; Ferry je zopet voljen v Vogezih. Kakor se vidi, za vlado nove volitve neso bile kaj ugodne.

Chamberlain zagovarjal je v četrtek v Bradfordu program, kateri je bil nedavno razvil v Lambethu. Kakor se vidi bivši **angleški** trgovinski minister jako energično agituje za radikalce. V svojem dolgem govoru rekel je mej drugim, da ga dolže, da hoče narekovati liberalnej stranki in njenim vodjam pogoje, ker je rekel, da ne stopi v nobeno vlado, katera ne vsprejme v svoj program onih reform, katere zagovarja, ker se mu zde jako važne za deželo. Morda se motim, rekel je, o važnosti svojih predlogov, morda res previsoko cenim njih popularnost pri narodu. Ako je temu tako, je pa prav, da drugi nastopijo kot vodje, če mene ne bode dežela podpirala. Da bi pa jaz zatajil svoja načela zato da si prikupim kako mesto, to bilo bi preveč poniževalno in poštenega moža nevedno. Govoré, da se bodem svojim postopanjem nemogočega storil, da bi še kdaj bil poklican služiti deželi. („Ne!“ kliče občinstvo; „vi morati biti premier!“ slišijo se glasovi.) Jaz mislim, da to ima odločiti višje razsodišče, kakor so pa uredništva Londonskih listov. Sicer pa ministerstvo mene ne mika, ako ne morem služiti stvari, katero pospeševati sem sklenil, in v takem slučaju rad družim prepuščam dobiček zmage.

Dopisi.

Iz Istre 2. oktobra. [Izv. dop.] Navajeni smo istrski Slovani blata, gnjilih jaje, pomeranč, palic, pesti in nožev! Ovajajo nas po skrivnih nam nepristopnih potih, in ni ga dovolj ostudnega sredstva, da bi ne bilo prikladno našim pijavkam, kadar gre pobijati narod naš in naše učitelje in svečenike!

Otrokom v zibeli cepijo že sovražstvo do „Čičev“ (le tako in s „ščavi“ nas pita Karnjelska svojat). Mi smo „bighelloni“, „cani“, „cento mila volte asini“ itd. itd. Karnjel, ki je izsesal narodu najboljšo krv, odrli bi „Čiča“ najrajši na meh.

Vsa sredstva v zatiranje Slovanov so v nas dovoljena. Škof nas tepe, ki ni naš, in proganja navdušene svečenike — rodoljube; uradništvo nas biča, ker ni naše, nego je privandrano iz rešene dežele onkraj velike „luže“, ali pa se rekrutuje iz narodovih izdajic, ali pa podeduje službe po očetih — ki se mislijo prave benečanske potomce — ali pa se je nam pošilja iz dežel „der deutschen Sitte“!

Zadnje volitve so pač kazale jasno dovolj, da mi od teh in taci c. kr. političkih uradov, kakršna sta v Pulji in Poreči, nemamo pričakovati družega nego biča in blata, ker se narod ne da oblizniti od tiste toli hvalisane „avità cultura italiana“.

Ali ni sramota za naše uradne kroge, da prosti seljaci (Kanfanar) iščejo na najvišem mestu pravice, ker so izgubili vero v svoje c. kr. političke urade?!

Vse je kakor zakleto zoper nas!

In kaj so vendar naši meščanski karnjeli z njihovo avità cultura? Sestradani pohajkovalci so, ki preže iz svojih že na pol podrlih lukenj, od kod pride kak „Čičo“, da ga osleparijo. In morala v teh zaduhlih na polu podrtnah?

Denar je morala, ker za denar v teh nositeljih kulture vse dosežeš, tudi zakonsko zvestobo se pozabi za denar!

Vse, vse dobiš za denar in pijačo!

Zmagal je sicer narod pri občinskih volitvah v Buzetu, a kaj nam to pomaga, ko se vender od

neke strani vse stori, da bi se stvar zavlekla, da bi mestni karnjeli gospodarili narodu 14 tisoč duš! Zmagali bomo tudi v Pazinu leta 1886. Karnjeli že javkajo in Pizinoti kličejo že sedaj vso Istro na pomoč. A vkljub temu bode Pazin pal, ker mora pasti. Pazin mora biti naš! Korak za korakom res napredujemo, a priboriti si moramo v težkih bojih vsako pest zemlje od naših gospodarjev, katere povsod, v vseh zadevah in v vseh slučajih podpira vladni aparat.

V Buzetu imamo sodnike, ki ne umejo besedice hrvatski, in vendar je ves okraj čisto hrvatski! In okrajno glavarstvo Puljsko pod vodstvom glasovitega Elushegga, kateremu je narod na otocih dal ime Šandar-paša, nema človeka, ki bi hrvatski pisati znal.

Vam pa, krivim slovenskim prorokom, ki nam in mladini naše trgate iz navdušenih src prvo in najzadnjo svetinjo, Vam kličemo iz tužne Istre:

„Pojdite rakom žvižgat, lažnjivi vi proroki!“

Toda „mimo“, „mimo“!

In le še nekaj. Gospodu „pismarju“ Dunajskemu! Vi, ki imate srce odprto za Dunajske pogorelce v Ringtheatru in nam s svetim navdušenjem razlagate o bedi francoskih težakov — Vam kličemo iz tužne Istre: Mesto v Pariz in Draždane pridite le za jeden dan k nam in oglejte si našo bedo in potem pišite. Toda, ker naši „Čiči“ ne govoré francoski in nemajo ne Draždan in ne Pariza — „mimo“, „mimo“!

Domače stvari.

— (Dopolnilna volitev na Goriškem.) Veleposestnikom Goriškim, ki bodo v 27. dan t. m. volili jednega poslanca, priporoča društvo „Sloga“ gosp. dr. **Antona Gregorčiča** kandidatom. Boljšega kandidata bi si pač ne mogli lahko izbrati. Zatorej upamo, da bodo vsi narodnjaki zanj delali, volilci veleposestniki pa zanj glasovali, da mu tako izkažejo svoje zaupanje, katerega je v polni meri vreden.

— (G. Anton vitez Gariboldi) bil je danes dopoldne pri c. kr. mestno del. okrajni sodnji obsojen na 5 gld. globe, eventuelno 24 ur zavora in v stroške, ker je pred kazniskim vrtnom, kakor smo ob svojem času poročali, nekega gospoda s palico po glavi udaril. — Kakor je naznanil njegov zagovornik, dr. Schrey, bode se vitez Gariboldi proti tej obsodbi pritožil. Faktuma, da je s palico dokazoval svoje viteštvo, pa tudi s pritožbo ne bode izbrisal.

— („Večerna priloga“) je zopet kaj novega izlegla. V svojem „Političnem pregledu“ pripoveduje namreč, da bode drugo leto ljudska štetev v Rusiji in da ruska vlada že pripravlja načrt, da ga predloži **državnemu zboru**. Prav žal nam je, da gospodje v Kolodvorskih ulicah neso povedali, kje so to epohalno novico zajeli, pričakujemo pa, da nam kaj več povedo, kadar bode državni zbor ruski vkupe. To je tem bolj njih dolžnost, ker so z omenjeno novico pokazali, da takega vira nihče nema, kakor gospodje okolu „Večerne priloge“.

— (V dopolnitev.) Zadnjič smo pisali, kako je neki dr. Kraus pri občnem zboru „Schulvereina“ lagal, da je kranjska hranilnica iz rezervnega fonda za erar poslopje zgradila, v katerem je finančno ravnateljstvo. Povedali smo, da je erar napominano poslopje kupil in drago plačal. Kakor smo se pozneje prepričali, je poslopje še veliko dražje, nego smo mi pisali. Kakor je razvidno iz kupne pogodbe z dne 28. marca 1878, ki je v zemljišnoknjižnem uradu tukajšnje deželne sodnije vsakemu na ogled, znašala je kupnina za „staro hranilnico“ 256.001 gld. 70 kr. Ta vsota obrestuje se po 6%. Vrh tega trpi erar vse pristojbine iz tega kupa in za uknjižbo kupnine. Iz tega je dovolj jasno, kakšno je bilo hranilnično darilo in kako „Schulvereina“ prvaki debelo lažejo.

— (Gospo Trpinčevo), ki biva sedaj na Fužinah pod Ljubljano, zadel je preteklo nedeljo popoldne mrtvoud.

— (Grofa Leva Tolstega) roman „Vojna in Mir“, kateri sluje za najboljši ruski roman in je na francoski jezik tudi že preložen, prevlel je dr. E. Stunge sedaj na nemški jezik.

— („Škrata“) izšla je 17. številka. Vsebina: Usodepolna zmeta. — Na straži. Pesen. Zložil Kostrun. — Premišljanja. — Predici. Zložil Rak. — Pogovori. — Drobiž.

— (Tudi v povzdigo malega obrtnika.) Pod tem naslovom dobili smo naslednji dopis: Ni davno, kar sem v „Slov. Narodu“ čital ukaz, da se po kaznilnicah ne sme ceneje delati, nego je možno drugim mojstrom. Kako se pa ta ukaz izvaja, osvetlim Vam v naslednjem. Neka tvrdka v Ljubljani vprašala je nekega knjigovezca, po čem bi on vezal njene „Pratike“. Knjigovezec na pravil je ceno, kolikor moči nizko, da bi sicer ne mogel za tako ceno delati, ako hoče sebe in svoje ljudi priživiti. A na Gradu prevzeli so delo še ceneje in tako odkrhnil knjigovezcu še ta bori zaslužek. S čim so se pač knjigovezci Ljubljanski pregrešili, da imajo takega konkurenta na Gradu, kakršnega razmerno nobena druga obrt ne. Na Gradu dela 16—20 knjigovezcev, katerih nobeden ni izučen. In ti jemlje mojstrom kruh od ust. Z delavci na Gradu ni mogoče tekmovati, ta konkurenca je prehuda. Za 20 kr. in malo večeta ne bode noben izučen delavec pri mojstru delal, rajši gre po svetu. Delati morajo kaznenci, to je res, a tega pa ne treba, da kaznenci drugim poštenim ljudem kruh jemlje in kratijo. Ako ima obrtnik dosti dela in zaslužka, so tega deležni tudi drugi ljudje. Koliko dobička imajo pa drugi, koliko mesto od kaznencev na Gradu. Na Gradu naj bi se torej dopuščala le taka dela, ki neso drugim v škodo, na pr. kartonaže in norimberški proizvodi. Saj še na Gradu dosti delavcev, ki so zaprti po 6 in več let. Taki naj se seznanjajo z inozemskimi izdelki, delajo naj je po ceni in dobiček bode na dve strani. Ako se stvar dobro in pravično premisli, ne bode se ugovarjalo mojim besedam in storilo se bode, kakor je prav.

— (Deželni zbor hrvatski.) Včerajšnja seja bila je izredno burna. Ker „Pozor“ in „Sloboda“ ne smeta preko Sotle, zajemati nam je iz „Agramer Zeitung“. Po njej torej posnamemo včerajšnje dogodke. V debati o kameralnih aktih poprijel je ban Khuen Hedervary in rekel mej drugim: Kar se pa tega tiče, da so bili akti nad 35 let v faktični posesti Hrvatske, to vsi vemo, to se ne da zanikavati. Dvomim pa, da je ta posest bila poštena. Pri teh besedah navstal je pravi vihar mej opozicijo. Dr. David Starčević zaklical je ves razburjen proti banu: Upornik! Sram vas bodi tacega bana! Nepošteno! To je razžaljenje! Mi da smo nepošteni? Vi ste roparji! Ko se je hrup nekoliko polegel, predlagal predsednik, da se dr. David Starčević za 41 sej izključi. Dr. David Starčević: „Vsprejem v prijetno znanje.“ Na levi kliči: To je krivica! Dr. Starčević: Bana izključite! Kliči na levi: Preklicati! Preklicati mora! Vun ž njim! Mi smo pošteni! Grozen hrup. Poslanci ustajajo s sedežev. Predsednik pretrga sejo za 10 minut. Ko je ban šel mimo Starčevića, vzdignil je slednji pest in prodril do tolpe, ki se je zbrala okolu bana. Dr. David Starčević in Gržanić hotela sta bana zgrabiti, a predsednik Hrvat in pisarniški ravnatelj Kuzmanović sta ja zadržala. Narodna stranka se je postavila okolu bana in odbila napad Starčevićevcev. Agramer Zeitung“ trdi, da se bana nikdo ni niti s prstom dotaknil. Ta „dementi“ zdi se nam nekoliko sumen. Ban je potem odšel v svojo sobo, v zbornici pa je bilo vse razburjeno. — Čez deset minut je predsednik zopet sejo povzel in predlagal da se izključi: dr. David Starčević za 60 sej, Gržanić za 60, Kamenar za 40, Valušnik za 60, Kumičić za 60, Pavlović za 60, Obad za 60 sej. Po tem dogodku se je seja zaključila in narodna stranka spremila je bana čez Markov trg v njegovo palačo. — Danes se bode sklepalo o izključenju gori navedenih članov stranke prava.

— (Ubežnik Kotar), katerega so pretekli teden vjeli, hotel se je preteklo nedeljo umoriti. O 7. uri zvečer obesil se je za jermen na vrata v zaporu, pozneje ob 1/2 9. uri pa se je hotel obesiti za rokav od plašča. A profoz, ki dobro vé, kako nevaren človek je Kotar, ima nanj posebno pazno oko, in prišel je obakrati o pravem času, da je samomor preprečil. Ko je Kotarja avditor vprašal, zakaj da se hoče umoriti, rekel je, da zaradi tega, ker pogreša svobodo.

— (V Trstu) razpočila je v soboto ob 9. uri zvečer pred uhodom v g. Dolenca tiskarno petarda. V nedeljo zvečer ob 7. uri pa druga petarda v vrtu na velikem trgu. Škode ni nobene. Zlodejci, kakor navadno, neznani.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 5. oktobra. „Národní Listy“ imajo brzovjavo iz Duhcev (Dux): Prostori „Besede“

v Duhcih včeraj ob 3 $\frac{1}{2}$ uri zjutraj z dinamitom popolnem razdejani. Sila eksplozije segala je 200 korakov daleč. Zlodejci neznani. Ranjen nihče. 244 šip zdrobljenih. Ljudi, ki stanujejo v hiši, vrgla je eksplozija iz postelj. Okrajni glavar Merbeller prišel danes v Duhce. Žandarmerija se je pomnožila in kaže veliko delavnost.

Pariz 6. oktobra. Kolikor je izid volitev dosedaj znan, izvoljenih je v 81 departementih 165 konservativcev, 141 republikancev raznih vrst. Konservativci pridobili so 93, izgubili pet sedežev. 202 ožji volitvi. Iz petih volilnih okrajev izid še neznan. Časopisi večinoma konstatujejo, da je vspeh konservativcev obsojba oportunistov in posledica tonkinške in protiverske politike. „Republique Francaise“ pripoznava, da bodo konservativci več nego tretjino nove zbornice imeli, kar bode nevarnost za parlament, zato je polaga republikancem na srce, naj bodo zložni.

Sofija 5. oktobra. „Agence Havas“ poroča: Tajni srbski agenti, katere podpirajo srbski mejni stražniki, nagovarjajo bolgarsko prebivalstvo ob meji, da bi se izreklo za Srbijo. Ukrenile so se stroge naredbe, agitacija pa se je naznanila srbskemu ministerstvu. V vojski uzorna disciplina in dobra nada. Da je car bolgarsko deputacijo tako dobrohotno vsprejel, prouzročilo tukaj veliko veselje. Dežela popolnem mirna.

Rim 5. oktobra. Poročila o koleri od 3. do 4. oktobra o polnoči: V provincijah Palermo 146 zbolelo, 47 umrlo; Ferrara 1 zbolel, 1 umrl; Genova 3 zboleli, 2 umrli; Carrara 2 zbolela, 2 umrli; Parma 6 zbolelo, 2 umrli; Rovigo 3 zboleli, 2 umrli.

Ljudsko sredstvo. Moll-ovo „Francosko žganje“ daje ravno tako uspešno kakor ceneno sredstvo proti trganji po udih, ranah, oteklinah in ulesih. Cena steklenici 80 kr. Vsak dan razpošilja po poštne povzetki A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 6 (11—7)

Eksekutivne dražbe.

(Iz uradnega lista.)

1. eks. držb. pos. Neže Gorišek iz Stranj, 300 gld., 14. oktobra v Kostanjevici. 1. eks. držb. pos. Josipa Vrhovca iz Polhogradskega grada, 530 gld., 16. oktobra na Vrhniki. 1. eks. držb. pos. Marijane Rekar, 4500 gld., 26. oktobra v Ljubljani. 1. eks. držb. pos. Antona Rota, 40 gld., 10. oktobra v Krškem. 1. eks. držb. pos. Jakoba Švigiča, 1388 gld., 14. novembra v Krškem. 1. eks. držb. pos. Franciške Kobal, 1510 gld., 21. oktobra v Vipavi. 1. eks. držb. pos. Josipa Spetiča iz Nevrk, 280 gld., 20. oktobra v Postojini. 1. eks. držb. pos. Ane Götzel, 255 gld., 26. oktobra pri deželni sodnji v Ljubljani.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Morkrina v mm.
6. okt.	7. zjutraj	736 94 mm.	7-4° C	sl. vzh.	obl.	0-00 mm.
	2. pop.	736 92 mm.	17-8° C	brezv.	d. jas.	
	9. zvečer	737 72 mm.	13-6° C	sl. vzh.	d. jas.	

Srednja temperatura 12-9°, za 0-1° pod normalom.

Vremensko poročilo 6. oktobra. Zračni tlak se je znižal. Barometrovo stanje skoro povsod jednako. V Avstro-Ogrski mej 762 do 765, vsled tega povsod vetrovi jako slabi in vlečejo v zapadnih gorah z zapada in severozapada, na vzhodu z vzhoda in juga. Nebo je semtertja oblačno. Dež se poroča samo iz Bregence 5, Solnograda 2, Ischla 1 in Dunaja 0-3 mm. Temperatura se ni dosti spremenila. — Kakor se zjutraj ob 7. uri poroča je: v Pragi 10-9, Levovu 8-2, Bregenci 11-3, Ischlu 9-4, na Dunaji 8-2, v Budimpešti 9-1, Unghvaru 10-7, Sibinji 12-3, Serajevu 3, Lesini 14-6, Trstu 14-1, Rivi 13-2, Obergiptu 14-0. C. Jadrijansko morje je mirno. — Severno-zapadni vetrovi, semtertja oblačno nebo, in tudi dež, temperatura se le malo spremenila.

Dunajska borza

dné 6. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	81 gld.	60	kr.
Srebrna renta	82	35	"
Zlata renta	108	85	"
5% marcna renta	99	15	"
Akcije narodne banke	859	—	"
Kreditne akcije	281	60	"
London	125	85	"
Srebro	—	—	"
Napol.	10	01	"
C. kr. cekini	6	—	"
Nemške marke	61	90	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	126	50
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	169	25
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108	20	"
Ogrska zlata renta 4%	96	65	"
„ papirna renta 5%	89	75	"
5% štajerske zemljišče odvez. oblig.	104	—	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115	25
Zemlj. ob. avstr. 4 $\frac{1}{2}$ % zlati zast. listi	125	—	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	115	—	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	—	"
Kreditne srečke	100 gld.	175	25
Rudolfove srečke	10	17	"

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Burgundsko vino.

To izborno vino sloveče francoske trte „Pinot noir“, zasajene v vinogradu deželne vinarske in sadjarske šole na Slapni pri Vipavi, katero odlični zdravnik gosp. dr. Josip Kenda v Vipavi ordinira z najboljšim uspehom na želodci bolnim, krvnorevnim, diarriheo imečim in rekonvalescentnim bolnikom. — Prodaja **jedino** le vodstvo zgoraj navedene šole.

Velika botelka — stari polič — stano 60 kr. Embalaža se računi po lastnih stroških, manj kakor 4 botelke se ne pošlje po pošti. (583—1)

Dva dobra mizarska pomočnika

vsprejmeta takoj v delo

Brata Zupan, izdelovatelja orgelj,
v Kamnigoric na Gorenjskem. (575—3)

Erven Lucas Bols,

ustanovljeno leta 1575,

katerih specialitete:

Curacao - Anisette,
(Curacao-sko aniško žganje)

c. k. dvorni zalagatelj,
k. nizozem. dvorni zalagatelj,

Amsterdam,

se dobi v prvih prodajalnicah v deželi. (584—4)

Tucl:
5. oktobra.
Pri stenu: Friedl z Dunaja. — Schmall iz Radovljice. — Kiferer z Dunaja. — Basso iz Trsta. — Menzinger iz Krškoga. — Penkler z Dunaja.
Pri mizici: Klüss z Dunaja. — Weiss iz Gradca. — Lederer iz Prage. — Kramer iz Budimpešte. — Preiss z Dunaja. — Bockstätt iz Gorice.
Evropa: Mucker z Dunaja. — Margjorian iz Pariza.
Pri avstrijskem cesarju: Tenti iz Kocerja. — Pollak iz Zagreba.

Umrl so v Ljubljani:
2. oktobra: Marijana Slovnik, delavka, 23 let, Žabjak št. 5, za jetiko.
3. oktobra: Apolonija Erzen, uradnega služe žena, 66 let, Sv. Florijana ulice št. 36, za jetiko.
4. oktobra: Franciška Kozjek, delavka, 36 let, Pred Škofijo št. 14, za vnetjem možganov.
V deželni bolnici:
2. oktobra: Janez Šuštar, gostar, 72 let, Poljanška cesta št. 42, za starostjo.

Kuverte s firmo
priporočila po nizki ceni
„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

sta ravno izšli knjigi:

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * * Stat nominis umbra. Ml. 8° 535 strani. Stane 60 kr., po pošti 70 kr.

Potem:

Za dragocenim korenem.

Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil I. P. Ml. 8° 141 strani. Stane 25 kr., po pošti 30 kr.

Št. 13.008.

(571—2)

Razglas.

C. kr. okrajna sodnija Mariborska na levem bregu Drave naznanja, da so Jože Batsch dne 21. junija 1870, Ivana Batsch dne 17. novembra 1871, Cecilija Batsch dne 8. junija 1874, Marija Ana Batsch dne 14. maja 1878 in Roman Batsch dne 20. maja 1885 brez poslednje volje umrli in da so tukaj depozitirano premoženje zapustili.

Jedinemu postavnemu dediču Juriju Batsch, alias Pač, rojenemu 1848. leta, kateri je neznanega bivališča, se torej zaukaže, da ima v teku jednega leta od spodaj zapisanega dneva začeti svoje stanovališče tej sodnji naznaniti, sicer bi se gori navedene zapuščine z g. dr. Orosel-om v Mariboru, kot njemu postavljenim kuratorjem, razpravljale.

C. kr. okrajna sodnija v Mariboru

na l. br. Dr., 16. septembra 1885.

Uradni vodja:

R. Jesernik.

Blagorodni gospod Fragner, lekar v Pragi!

Prosim, pošljite mi blagovoljno 2 steklenici dr. Rosovega zdravilnega balzama. Kar se tiče upliva tega balzama, moram izreči popolno hvalo, kajti že več mesecev sem imel hudo mrzlico, katere nesom mogel odpraviti, ko sem pa začel rabiti ta balzam, je minula.
S spoštovanjem
Josip Beneš, Kastel št. 23.

Velescenjeni gospod!

Iz srca izrekam svojo najiskrenejšo zahvalo za Vaš dr. Rosov zdravilni balzam, s katerim sem ozdravil svoje dolgotrajne strašne želodčne bolečine, če tudi že nesem imel nobenega upanja, da bi mi še kaj pomagalo. Se jedenkrat mojo presrečno zahvalo.
Maribor n. D., na Spod. Štajerskem.
Ferd. Leitner, dimnikar.

Hitro in gotovo

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in dušne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravnava, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetji, bledenju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodci, pri prenapolnjenju želodca z jedmi, zaslinjenju, krvnem natoku, hemoroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črekih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja svo delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu da zopet prejmo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvršnega upliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštne povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne neželjenim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsod izrečno dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno dr. Rosovega zdravilnega balzama.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavni zalogi izdelovalca B. Fragnerja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekar; Vilj. Mayr, lekar; Eras. Birschtz, lekar; Jos. Svoboda, lekar; J. pl. Trnkoczy, lekar. V Postojini: Fr. Baccarello, lekar. V Kranji: K. Savnik, lekar. V Novem Mestu: Dom. Rizzoli, lekar; Jos. Bergman, lekar. V Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. Christofolletti, lekar; A. de Gironcoli, lekar; R. Kürner, lekar; G. B. Pontoni, lekar. V Oglej: Della Damaso, lekar. V Trstu: Ed. de Leitnerburg, lekar; G. Prendini, lekar; G. B. Foraboschi, lekar; Jak. Serravalto, lekar; Anton Suttina, lekar; Karol Zanetti, lekar. V Zagrebu: C. Arazim, lekar.

Vse lekarne in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogrski imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobi:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanji, pri zlezah, oteklinah, pri izmaščenju, pri morski (mrtvi) kosti, zoper revmatične otekline in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, v rokah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in potne noge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper otekline po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Zaprite bule in otekline se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem svo gnojico na se in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo pospeši. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti, potem še le se mazilo nanje prilepi.

V ikatljicah po 25 in 35 kr.

(136—12)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejšo sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.